

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 40 kor. | Negyed évre — — — 10 kor.
 Fél évre — — — 20 " | Egyes szám ára — — — 1 "
 Nyilttér soronként 6 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatk vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény

Az olcsulás felé.

Az elviselhetetlenül reánk nehezedett drágaság és drágulás közepette az utóbbi napok eseményei újabb reményeket önt a drágasággal viaskodó milliók lelkébe. A kormány a pénzbevéltással kapcsolatosan az árak maximalását rendelte el s egyszersmint szigorú büntetések terhe mellett akar erre vonatkozó rendeleteinek érvényt szerezni. Az utóbbi időben a korona és lei beváltási arányának bizonytalansága s főleg azok a híresztelések, hogy 4, sőt 5 koronát fogunk fizetni a leiért, az árak óriási módon emelkedtek, a minek egyik oka az is volt, hogy koronapénzét mindenki áruba, ingó és ingatlanba akarta elhelyezni, hogy a beváltással ne károsodjék. Hogy ez így volt, igazolja az, hogy a beváltás előtti napokban a kereskedők napi „losung“-jai horribilis összegeket tettek ki.

A beváltás megkezdésével és a beváltási aránynak publikálásával ez az örült vásárlási kedv, vagyis kereskedői nyelven; kereslet, megszűnt, megcsapant, ami érthető is.

Most, hogy a kormány minden esz-

köznel neki fekszik, hogy a drágaságot leküzdje s a drágulásnak nyakát szegje, a kereskedelmi élet forgalma — ugyszólván — szünetel. Az országosan elrendelt ármaximálások most vannak folyamatban s az erre megszervezett ármegállapító és árvizsgáló bizottságok már megkezdték működésüket. A kereskedők és élelmiszer árusok árucikkei kerülnek első sorban maximalás alá s később mindent maximalni fognak, hogy vége szakadjon annak a tisztességtelen spekuláción alapuló kizsákmányolásnak, amely állandóan a fogyasztók millióit károsította meg és keserítette el.

Örömmel üdvözljük az új intézkedéseket, melyek hivatva lesznek a mindennapi kenyérért nehéz küzdelmet vivő nagy tömegeknek lehetővé, tűrhetővé tenni a megélhetést.

Az áraknak amugy is esnie kellett volna a korona beváltási arányának egy a kettőhöz való megállapításával, de most az árak maximalásával s az ezt be nem tartókkal szemben alkalmazandó szigorú és súlyos büntetésekkel feltétlenül be fog állni az ol-

csulás. Ha országosan és egyöntetűen minden elsőrendű szükséglet maximalva lesz, akkor a lelketlen spekuláció nem fogja többé kizsarolni, kizsákmányolni a fogyasztókat.

A jobb megélhetést és megelégedést teremteni hivatott rendeletek mikénti végrehajtásától fog függeni, hogy a cél eléérssék. Igazsággal és méltánysággal kell e rendeleteket végrehajtani s a §§-okat nem a szószerinti értelemben, hanem a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően kell alkalmazni.

Az ármaximálásokat a fogyasztóközönség örömmel üdvözlí s hosszú idő után megkönnyebbülten lélezkzik fel, látva, hogy megélhetésének lehetőségeit a kormányzat védelembe veszi s megkönnyíti. Ámde ügyelni kell arra, hogy a világháború kitörése óta anynyiszor tapasztalt eset ne ismétlődjék meg, vagyis elejét kell venni annak, hogy az árak maximalásával az áruk eltűnjenek a forgalomból. Azt hisszük, nem kell ezt bővebben megmagyarázni, hiszen a multakban is számtalanszor tapasztaltuk, hogy az ármaximálás foly-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Emberek jönnek ...

Az aradi Kölcsey-Egyesület irodalmi pályázatán második díjjal jutalmazott pályamű.

Irta: Serestély Béla.

Emberek jönnek a poros országuton,
 barázdás arcu, sápadt emberek.
 Szemükben nincs fény, az arcuk halvány,
 aléltak mind, sápadtak, betegek ...
 Jönnek lohadtan ... mint este a csorda,
 bus árnyékuk rajzolódik a porba
 s jön velük szembe az Élet ...
 A kacagó, vigyorgó, röhögő Élet!

Az ég peremén tépett felhőrongyok,
 kopott, borongós, szürke alkonyat.
 Mint vesztett csatáról, jó vánszorogva
 az éhes, fáradt, bus embercsapat.

Oly lomhán hallik léptük cammogása,
 mikéntha jönne nagy, nagy temetés.

Ruhájukról a Nyomor kiabál le,
 sápadt arcukról sir a Szenvedés ...

S mint rakoncátlan, dévaj nagy kamasz,
 aki vagyonát szertetékozolta
 bimbózó fákra, selymes virágokra;
 az utmenti mezőkről
 röhög reájuk a Tavasz.

Vigyorgó arca gyöttelelem, utálat!

Rajta csak festék, csak máz a derű,
 ifjusága csinált, hazug az üdesége,
 mosolya fáradt, fanyar, keserű.

S amint cammognak a bus emberek
 a poros, szürke országuton át,
 közéjük megy a Tavasz tolakodva
 és kínálgatja, kelleti magát
 és megragadják mohón, kapzsi kézzel
 és izzé-porrá tépik.
 és elszórják, hogy mindegyiknek jutva,
 nekik ámitó meséit hazudja
 mutogatva farizeus-képeit.

És cammognak a sápadt emberek
 a lomha, nagy város felé
 s úgy érzi mindenik: valami furcsa,
 eddig nem ismert érzés szállt belé
 s már látni közöttük mosolygó képet.
 — Mikor az első fordulónál
 ujjongva-vigyorogva
 reájuk tipor az Élet ...

Gróf Kuun Géza.*

Erdély régebbi főuri nemzedékének nemes hagyománya volt a tudomány és szépirodalom művelése. Hosszu sorát lehetne összeállítani azon főrangúknak, kik közéleti és társadalmi elfoglaltságuk mellett az irodalomnak is áldoztak, avagy minden egyéb munkatér mellőzésével csupán annak éltek. Egy-egy főuri családban, mint a Telekiek, szinte örökle-

*Dr. Nagy Sándor Gróf Kuun Géza életéről és munkásságáról szóló, sajtó alatt lévő művének bevezetése.

tes volt az irodalmi foglalkozás, de egyéb fényes nevek viselői is megragadták az írótlalt s gazdagították a nemzet szellemi kincstárát.

A Bethlenek, Aporok, Hallerek, Jósikák, Kemények és Mikók neveit aranytollal jegyzi fel az irodalomtörténetíró, mint akik nehéz időben is buzgón áptolták a nemzeti irodalom vesztalángját s akik munkásságuknak nemcsak erkölcsi hatásával, hanem értékes és maradandó eredményeivel is örök érdemeket szereztek.

E dicső emlékü nevek között ragyog, mint e nemes típus egyik legkiválóbb képviselője, gróf Kuun Géza neve. Egész életét ugyszólván a tudomány művelésének szentelte s buzgó és lelkes munkásságával nemcsak követésre méltó példát adott, hanem a magyar tudományosság számára új, eddig nem mivelt mezőket tárt fel.

Tudományos munkásságába bevitte gazdag tehetségét, melyet a Gondviseléstől nyert ritka, kivételes ajándécul; páratlan szorgalmát, nagy műveltségét, melyet előkelő családja, nagyuri helyzete folytán szerzett; társadalmi osztályának minden nemes és tiszteletreméltó tulajdonságát.

De gróf Kuun Géza munkássága nem korlátozódott csupán az elvont tudomány terére; a közélet vezetésében és irányításában is részt kért magának. Amig társadalmi osztályának más tagjai a politikai és közgazdasági téren gyümölcsöztették munkaerejüket: ő kizáróan

tán az árukészletek egyszerűen eltűntek, hogy aztán „kéz alatt“ jó drágán elkeljenek s a lánckereskedelemnek virágzását idézzék elő.

Hisszük és reméljük, hogy a kormányzat intenciói az árak maximálásával kapcsolatban kiadott rendeletek végrehajtásában is kifejezésre jutnak s éppen ezért aggályaink megemlékezésével is, örömmel és jóleső érzéssel tekintünk az „olcsulás felé“, amely sok millió embernek hő vágya, óhaja volt és lesz.

A tél küszöbén állunk, amikor az élelmiszereken kívül a ruházkodás, a tüzelés is nehéz gondokat okoz s így ez a rendelet a fogyasztók nagy tömegeinek nagy megkönnyebbülést szerzett s általánosan reményeket ébreszt arra, hogy a békebeli állapotokra való visszatérés már nincsen messzi.

Ugy legyen!

Ifj. Szántó Károly.

Bemutató szemlére való jelentkezés. Tizenhét évfolyam jelentkezése.

A napokban függesztették ki az ujoncozási bizottság hirdetményét, mely az 1920. évi július hó 7-én kelt hadügyminiszteri rendelet alapján Erdélyben és az összes Romániához csatolt területeken nemzetiségre való tekintet nélkül elrendeli a bemutató szemlén való megjelenést.

A rendelet szerint az 1880—1896. években születettek kötelesek szeptember hó 10-ikétől november 11-ig az ujoncozási bizottság előtt megjelenni, amely „minden egyénnek katonai helyzetét“ van hivatva megállapítani.

Szászváros város október 31-én, november 1, 2, 3 és 4-ikén állítja elő a szemleköteleseket.

Az esetben, ha a szemlekötelezettek közül valaki személyesen valami oknál fogva (eltű-

nés, kivándorlás stb.) nem tud megjelenni a bizottság előtt, szüleinek vagy rokonainak kell képviselni, akik a távollétét, valamint katonai helyzetét igazolni tartoznak. Mindenki köteles elvinni magával azokat az okmányokat, amelyekkel igazolni tudja, hogy a volt osztrák-magyar hadseregben volt-e katoná. A volt osztrák-magyar hadseregben szolgált tényleges vagy tartalékos tisztek kötelesek hiteles okmányokkal igazolni tisztí rangfokozatukat.

Előfizetési felhívás.

Dr. Nagy Sándor ref. Kún-kollégiumi tauár és felső kereskedelmi iskolai igazgató előfizetést hirdet

„Gróf Kuun Géza élete és munkássága“ című művére. A könyv könnyed és népszerű modorban tárgyalja gr. Kuun Gézának, a kitűnő keleti nyelvésznek, őstörténeti kutatónak s bámulatra méltóan sokoldalú tudósnak életét és működését, ki baráti összeköttetésben állt Európa szinte minden kiváló tudósával s aki oly jelentős eredményekkel gyarapította a nyelv-tudományt. Gr. Kuun Géza azonfelül lelkes és buzgó közéleti férfiú is volt, ki — a politika kizárásával — főképp a tudományos, irodalmi és közművelődési intézményeket támogatta s halhatatlan érdemeket szerzett Erdély művelődésében. Több mint egy negyedszázadon keresztül vezető főgondnoka volt a szászvárosi ref. Kún-kollégiumnak, s működéséhez az intézet nagyarányú fejlődése fűződik.

Dr. Nagy Sándor e könyve kedves emléke lesz a Kún-kollégium régi és új növendékeinek, de érdekes olvasmánya mindazoknak, kiket az igazi szellemi és erkölcsi nagyság érdekel.

csak a közművelődés, egyház és iskola terén fogadott el magának szerepet.

A Gondviselés tagadhatatlanul kegyes volt iránta; megáldotta szerető szülőkkel, rokonokkal, megértő hitvessel, tisztelő rokoni és baráti körrel; megfelelő anyagi helyzettel, mely távol tartotta tőle az élet rozsdáját, a gondot s mindezek tetejébe ritka lelki tehetségekkel. De hányan nyernek ennyit vagy legalább megközelítően ennyit a véletlen szépségéből, anélkül, hogy erkölcsi elkötelezettségüket: anyagi és szellemi kincseikből a köz javára is áldozni, a legcsekélyebb mértékben is átérznék.

Gróf Kuun Géza ritka ajándékul nyert szellemi kincseit, mint az evangéliumi hű szolga, a nemzet és társadalom javára kamatoztatta. Hálas szívvel élvezte a Gondviselés ajándékait, de egy egész élet kitartó munkásságával igyekezett magát reá méltóvá tenni. Születése előjogát, arisztokrata származását egy demokráciát is megszégyenítő komoly és kitartó munkával iparkodott igazolni. Gondtalan anyagi helyzetét önzetlen, csupán a köz javát célzó irodalmi és közéleti munkásságával igyekezett kiérdemelni.

De gróf Kuun Géza nemcsak mint kitűnő tudós, hanem mint kiváló erkölcsi jellem is megérdemli a megőrkítést. Ha összevetjük benne a tudóst és az embert, nem tudjuk melyik nagyobb, melyik kiválóbb.

Jelleme gyönyörű példakép: a lelki tehetségek ritka kifejlése és összhangza; mély

tudomány őszinte vallásossággal; nemes becsű lebilincselő szerénységgel; komoly munkakedv derült kedéllyel; a szellem ereje a sziv gazdaságával: az elvont tudós foglalkozás vágya társaságkedveléssel, a közéleti szereplés a családi és társas élet bensőséges szeretetével; nemes arisztokrata vonások; hagyománytisztelet, ember- és világismeret, finom modor mindannak őszinte megbecsülésével, amit a tehetség és munka jelent.

S e nemes jellem egy szép és harmonikus élet keretében nyilatkozott meg. Marosnémeti szép kastélyában a mult és jelen ölelkezett össze; az ősök anyagi kincsei a jelen szellemi kincseivel. Életmódjában a tudomány kultuszába a művészet és természet szeretete, a legnemesebb élvek kultusza olvadt.

Az emberiség haladását, szellemi és erkölcsi tökéletesedését nem elvont elvek, hanem eleven példaképek eszközlik. Az erkölcsi tanítások sokszor hatástalanul hangzanak el, de az erkölcsi elveket megtestesítő nagy emberek példája bűvös hatással van. A történet, tudomány, irodalom nagy alakjai, példaképei ellenállhatatlanul vonzanak s mindenkit, kiben a szellemi és erkölcsi tökéletesedésvágy csak egy kis szikrája is él, megközelítésre, követésre indítanak.

Ilyen szellemi és erkölcsi példakép gróf Kuun Géza. Jelleme s egész élete vonzó és tanulságos, felemelő és követésre méltó.

Dr. Nagy Sándor.

A könyv a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ könyvnyomdájában készül, előfizetési ára 20 lei. Előfizethetni dr. Nagy Sándor tanárnál s a magyar könyvesboltban.

Dr. Nagy Sándor e művét a legmelegebben ajánljuk a közönség pártfogásába.

NAPI HIREK.

— Szászvárosi polgármesteri állás beöltése. A 16 tagú véleményező bizottság tegutóbb tartott ülésén foglalkozott a szászvárosi polgármesteri állásra benyújtott pályázatokkal. Ez állásra, amint tudjuk, két pályázó van: Herlea Sándor kir. adóhivatali tárnok, jelenleg helyettes polgármester és Procinkevics Széver városi tanácsos, aki már 32 éve áll a város szolgálatában. A kormány kinevezés útján tölti be ez állást. A város érdekében áll, hogy ez mielőbb megtörténjék.

— Serestély Béla újabb irodalmi sikere. Lapunk ékestopollu munkatársa, Serestély Béla, az aradi Kölcsey-egyesület irodalmi pályázatán résztvett két szép költeményével. A zsűri a verspályázaton Serestély mindkét költeményét a II-ik díjjal tüntette ki. A pályanyertes költemények egyikét lapunk e számban mutatjuk be. Megyénk ma már országos hírnévvel bíró poétájának ez alkalommal is szívből gratulálunk.

— Halálozás. Néhai Skacel József nyugalmazott kaláni vasgyári főmérnök özvegye sz. Kielhauser Friderika f. hó 9-én 66 éves korában Alkenyéren meghalt. Temetése f. hó 10-én Szászvároson ment végbe nagy részvét mellett. Az elhunytban Skacel István alkenyéri körjegyző az édesanyját gyászolja.

— Kisdedóvíz vizsgálata. A ref. nőegylet vezetése alatt létesült nyári kisdedóvíz apró növendékei szeptember hó 5-én d. e. 11 órán kezdve mutatták be egy kis vizsga keretében mindazt, amit a nyári hónapokban tanultak. A vizsga az óvoda vezetőjének, Görög Józsefné urnőnek avatottságáról és buzgóságáról tett tanubizonyítást. A kicsikék csengő versikéket mondtak fel, változatos játékokat játszottak s a szép számu közönség gyönyörködve hallgatta és nézte az apróságok ügyeskedéseit. A vizsga befejeztével Székely János koll. vallástanár, ref. nőegyleti titkár fejezte ki az egylet és szülők elismerését Görög Józsefné urnő munkája iránt. Az óvoda május 1-én nyílt meg a ref. elemi iskola egyik helyiségében s 37 beírt növendéke volt, kiknek jórésze rendszeresen eljárt.

— A helybeli szocialista párt népgyűlése. Folyó hó 5-én d. e. a „Transsylvania“ szálloda nagytermében a helybeli szocialista párt nagy népgyűlést tartott, amelyen nagy számu hallgatóság jelent meg. Az elnök megnyitó beszéde után Kretzu gyulafehérvári kiküldött tartott beszédet a gazdasági és politikai helyzetről, továbbá a háború ellen és az ország békéjéért szállt sikra. Végül ismertette a sztrájk törvényt, amelynek a munkásokra nézve sérelmes intézkedéseit tette kritika tárgyává. A megjelentek élénk érdeklődéssel hallgatták végig a szónokot. A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

— A téli fürdőzés. Amint értesültünk, a tél beálltával a helybeli egyetlen gőz- és kád-fürdő is meg fog nyitni s a közönség rendelkezésére fog állani.

— Eladó egy „Oliver“ írógép. Bővebbet a szerkesztőségben.

— Nagy magyar mesterek klasszikus írásait hozza hétről-hétre az Erdélyi Szemle, magyar mestereket, kik a páratlan szépségű erőteljes magyar nyelv hivatott kezelői, magyar kulturánk tovább fejlesztői. De nemcsak ezek a klasszikus magyar cikkek gyönyörködtetik a Szemle olvasóközönségét, hanem hasábjain a világirodalom jeleseinak alkotásai is a magyar közönség számára hozzáférhető avatott műfordítók tollából, ezenkívül az új magyar és külföldi Lyra legszebb gyöngyei szórakoztatják az olvasót. A Szemle figyelemmel kíséri a zene és képzőművészet minden fontosabb mozzanatát, kritikai tanulmányai a gazdasági és társadalmi aktuális kérdésekről a legjelesebb szakférfiak tollából, ismeretterjesztő cikkei dus anyagot nyújtanak azoknak, akiknél az önmivelés, a haladás, a minden iránt való érdeklődés és tájékozódás valódi szellemi szükséglet. Az Erdélyi Szemle legújabb száma a következő gazdag tartalommal jelent meg: 1820. A romanticismus évfordulója (Biró.) Bakó: Están-bá emlékiratai. Sep-rődy: Farkas Ö. zeneelmélete. dr. Kristóf: A magyar tudomány jövője Erdélyben. Reményik: Regényfordítás. Berde, Olasz, Aprily: Versek s változatos rovatok. Mindenki rendelje meg az Erdélyi Szemlét. Kiadóhivatal: Kolozsvár, Status palota.

— A 10.000 K-ásokat is beváltják. A „Keleti Ujság“ írja: A tizezerkoronások beváltásáról Muntean Zachariás dr. pénzügyi államtitkár a következőket mondta: Ebben a kérdésben a miniszteriummal már tárgyaltam és megállapíthatom, hogy itt egyszerű félreértésről van szó. A tizezerkoronásokat ép úgy beváltjuk mint a kisebb bankjegyeket. A különbség az, hogy az egy külön akció tárgyát képezi majd. A beváltás ugyanis olyan rengeteg munkát ad, hogy ennek keretén belül a tizezezres bankjegyek lebélyegzését nem ellenőrizhetjük megfelelő alapossgal. Már pedig nagyobb összegű bankjegyekről lévén szó, erre feltétlenül szükség van. A legrövidebb időn belül megtörténik a tizezres bankjegyek beváltása is.

— Halálozás. Balutz György, a kudzsiri „Cugiereana“ bank könyvelője f. hó 4-én 45 éves korában meghalt. Temetése ugyanott ment végbe nagy részvét mellett.

— A leire való átszámítás. A koronának a lei-jel szemben való arányszáma sok fejtörést ad a közönségnek s így szolgálatot véltünk tenni, ha leközzöljük, hogy a korona árák 3:50-es kulccsal mennyit tesznek ki leiben: 1 K — 28 bani, 2 K — 57 bani, 3 K — 86 bani, 4 K — 1:14 lei, 5 K — 1:42 lei, 6 K — 1:71 lei, 7 K — 2 lei, 8 K — 2:28 lei, 9 K — 2:67 lei, 10 K — 2:86 lei, 20 K — 5:71 lei, 30 K — 8:57 lei, 40 K — 11:42 lei, 50 K — 14:28 lei, 60 K — 17:14 lei, 70 K — 20 lei, 80 K — 22:86 lei, 90 K — 25:71 lei, 100 K — 28:57 lei, 200 K — 57:14 lei, 300 K — 85:71 lei, 400 K — 114:28 lei, 500 K — 142:85 lei, 600 K — 171:42 lei, 700 K — 200 lei, 800 K — 228:57 lei, 900 K — 257:14 lei, 1000 K — 285:71 lei, 10000 K — 2857:14 lei. Az a kereskedő vagy élelmiszerárúsító, aki például 100 K vásárolta áruját s ezt a 100 K-át akár az akkori árfolyamok szerinti leiben vagy koronában fizette, a 30% haszon ráütésével ma (összesen 130 K-ért) vagyis a táblázat szerint 37 lei 14 bani-ért kell hogy árusítsa.

— Aki eladni vagy venni akar bármit, az hirdessen a „Szászváros és Vidéké“-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat beküldeni, előfizetéseiket postafordultával megújítani sziveskedjenek, mert ellenesetben — legnagyobb sajnálatunkra bár — kénytelenek leszünk lapunk további küldését jelen számmal beszüntetni.

Kiváló tisztelettel:

A kiadóhivatal.

— **Műsoros-estély.** A helybeli szociáldemokrata párt ifjusága legközelebb egy jótékonycélu tánccal egybekötött műsoros-estélyt rendez a „Centrál“ szálló nagytermében. Az előkészületek nagyban folynak. Jövő számunkban bővebbet.

— **Rendelet.** A 3125-920. számú legmagasabb rendelet alapján felhivatnak mindazon személyek, akik 1914. évi augusztus hó 1-től a város területére letelepedtek, hogy f. év szeptember hó 10, 11 és 12-ik napjain d. e. 8—12 óráig a helybeli államrendőrségnél a törvényes következmények terhe alatt jelentkezzenek. Stefan Cacoveanu, elnök.

— **Koncert.** F. hó 14-én este a „Transsylvania“ nagytermében az erdélyi szász származású Huttner Karla bécsi hegedűművész nő hangversenyt rendez Fleischer Gusztáv segésvári zenetanár részvételével. A művészi színvonalon álló hangverseny iránt nagy az érdeklődés. Jegyek a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. papirkereskedésében kaphatók és este a pénztárnál.

— **Az osztrák állampolgárság megszerzése.** Az „Ujkelet“ írja: Bécsből jelentik, hogy a hivatalos lapban megjelent az osztrák állampolgárságnak opció útján való megszerzéséről szóló rendelet. Opció útján megszerezhetik az osztrák állampolgárságot a régi Ausztria ama állampolgárai, akik a saint-germaini szerződés értelmében községi illetőségük alapján valamely nemzeti állam állampolgáraivá lesznek, az opció jogát csak akkor vehetik igénybe, ha az illető nemzeti államban megszerzett községi illetőséget megelőzően a mai Ausztria területén levő valamelyik község kötelékébe tartoztak. Ezek az opció jogával 1921. július 15-ig élhetnek. Ezenkívül a nemzeti államok területén községi illetőséggel bíró német anyanyelvűek is megszerezhetik az osztrák állampolgárságot, még pedig 1921. január 15-ig.

— **Az erdélyi szarvasmarha állomány növekedése.** A békeszerződés értelmében Romániának ítelt erdélyi területeken az 1911. február 28-án megtartott számlálás szerint 2 millió 100 ezer szarvasmarha volt. Az agrárreform alkalmával 1919. őszén történt számláláskor a szarvasmarha állomány 2 millió 800 ezer volt. Ha e két számot összehasonlítjuk 700 ezernyi többletet kapunk, mely 33% o szaporodást jelent. Ezenkívül ez év nyarán behoztak még nagymennyiségű szarvasmarhát az országba, ezeknek a számát azonban jelenleg nem lehet megállapítani.

— **Vonatok érkezése — Szászvároson.**
Arad felől érke. 612. személyv. reggel 5 ó. 07 p.
" " " 610. " d. u. 14 ó. 03 p.
Tövis " " 615. " reggel 1 ó. 15 p.
" " " 609. " d. u. 13 ó. 29 p.
Mind a négy vonathoz úgy Aradon mint Tövisen közvetlen csatlakozás van Temesvár, Brassó vagy Kolozsvár felé, illetve Alvincen át Nagyszében felé.

— **Fórum** címen augusztus hóban Aradon egy magyar irodalmi részvénytársaság alakult többek között azon célzattal, hogy olcsó és jó magyar műveket adhasson a közönség kezébe. Ugyancsak ilyen céllal alakult meg Kolozsváron a Minerva társaság is.

— **Uj dohány árak.** Az állami jövedékek cluji (kolozsvári) igazgatóságának 3659. számú értesítése szerint a dohányneműek f. év augusztus 1-étől kezdődően részben új elnevezés és csomagolással, felemelt árakkal hoztatnak forgalomba, a következőképen:

Cigaretta dohányok:		
Regal	100 gr.	45.— Lei
Lux	" "	30.— "
Calitatea I.	25 "	6.— "
" II.	" "	3.50 "
" III.	100 "	6.— "
Pipadohányok:		
Calitatea III.	100 gr.	6.— Lei
" IV.	25 "	0.75 "
Szivarok:		
Regalitas	100 drb.	300.— Lei
Trabucos	" "	250.— "
Britanica	" "	200.— "
Cuba Portorico	" "	150.— "
Portorico	" "	100.— "
Ardeal	" "	60.— "
Nationale	" "	50.— "
Cigarillos	" "	50.— "
Cigarettek:		
Mures	100 drb.	25.— Lei
Nationale	" "	10.— "

— **Hadbírósi ítéletek.** A 6-ik hadtest haditörvényszéke 1920. június folyamán a következő egyéneket ítélte el különböző cselekményekért: Silberstein Irimie 3 havi elzárás katonai holmik eladása miatt, Roska Pável ugyanazért. Herman Ida 1200 lei bírság a 21—25. sz. rendelet elleni kihágás miatt, Márk József 3 havi elzárásra ugyanezért. Szilágyi János 1 havi elzárás, 1000 lei bírság a 3. sz. rendelet elleni büntetés miatt, Makkay Miklós, Makkay Tibor, Benai Dezső ugyanazért. A második vadász divízió bírósága június hó folyamán a következő egyéneket ítélte el: 1. Tar Imre, Highes Kovács biharmegyei lakosok 2 havi elzárásra és 30 lei bírságra a 21—25. C. Tr. Tr. rendelet elleni kihágásért. A 6-ik hadtest bírósága által elíteltettek: Oreslán Eszter garbóczi 35 napi elzárásra és 250 lei bírságra a 8, 25, 28. és 35. sz. rendeletek elleni vétségért. 2. Jank Szusza krajovai lakost 1 havi elzárásra a 21—25. sz. rendelet elleni kihágás, 3. Ceces István zalatnai lakos 4 havi elzárásra ugyanazért, Nagy Miklós debreceni lakos 1 havi elzárásra és 250 lei pénzbírságra a 8, 23—28. sz. rendelet elleni kihágásért. 5. Haidi Sigmond ugyanezért. A 18-ik divízió hadbírósi július folyamán elítélte: Kirschenbaum Dávid dévai lakost 1000 lei bírságra, Hirsch Hermant szintén. A hitelenségért: Locotenent Chirita.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

S. B. Piskí. Sorait vettük, kimerítő választ külön levélben küldünk. Üdv!

Előfizető. Mi a lapot rendesen küldjük. A postánál tessék reklamálni.

Brassói Lapok. Cserepéldányukat még mindig nem kapjuk. Kérjük a megindítás iránt intézkedni.

Munkatárs. Kéziratokat legkésőbb péntek délig kérjük beküldeni. Apróbb közleményeket péntek d. u. 3 óráig fogadunk el.

Jolán. Verse nem közölhető.

Nimród. Hites szemtanuk állítása szerint megtörtént az a csoda, hogy több évi vadász-gyakorlat után egy nyul fegyvere áldozatául esett. Szintén hites tanuk a nyulon botütéstől származó kék foltokat vélték felfedezni. A fő az, hogy a nyulpecsenye jóízű volt.

Bélyeggyűjtés.

A bélyeggyűjtés ma már nem iskolás fiuk gyerekes játéka, hanem komoly üzletág s tudományos ismereteknek szórakoztató módon való elsajátítására alkalmas nevelési s továbbképző eszköz.

Az apró színes képek a gyűjtőknek történelmi mondánkat el, fejlesztik politikai geographiát, ethnographiát, heraldikai aesthetikai ismereteket; a gyűjtéssel foglalkozót a legelősebb megfigyeléshez szoktatja; a gyakorlott gyűjtők gyorsan fel kel ismerni a bélyeg igen sokféle sajátosságát, hasonlóságaitól való különbözőségét, a víznyomások a papírműködését, a fogazati különbözőségeket a nyomásban előforduló sajtóhibáikat az új nyomást, az utánnyomást s a különböző, néha megtévesztésig hű hamisításokat, mert minden ezen különbözőségeket nagy befolyással vannak a bélyeggyűjtés legfontosabb jelentőségére: a bélyeg értékére: a gyűjtőt rendhez, izléshez szoktatja; rend szükséges ahoz, hogy a gyűjtő az ezrekre menő bélyeggyűjteményben gyorsan eligazodhassék s a keresett példányt azonnal feltalálhassa, izlést, szépérzékét fejleszt az, aki albumát csinnal állítja össze s ezzel jelentékenyen emeli gyűjteménye értékét.

Takarékossághoz, vagyon gyűjtéshez szoktatja a gyűjtőt amikor a még sok ember előtt értéktelennek látszó apró képecskék gondos összegyűjtése, alapos vizsgálása, csinos összeállítása útján, idővel tekintélyes értéket képviselő gyűjtemény birtokába jut.

A bélyeggyűjtés sokoldalú hasznát már régen felismerték, hatalmas lendülethez azonban a Philatelia az utolsó évtizedben jutott. A világháború okozta forgalmi akadályok dacára a háborús évek alatt a gyűjtők száma nagyon megszorodott s ezzel együtt a bélyeg értéke is óriási emelkedést ért el. A gyűjtők sokasága a nagyobb keresletet jelenti s a nagy kereslet nagy árakhoz vezet.

A még mindig tartó forgalmi nehézségek nagymértékben akadályozzák a gyűjtőknek egymással való érintkezést, ez pedig a Philatelia eleme. Régóta érzett szükségét elégit ki a Kolozsváron megjelenő Erdélyi Szemle akkor, a mikor hasábjaira veszi a Philatelia ügyét és módját nyújt a gyűjtőknek az egymással való érintkezésre. A sajtó igénybevétele nélkül a Philatelia csak cammogásra van kényszerítve, csak világtalan módjára tapogatozva mozoghat; hírlapi, érintkezés útján kutathatók fel a készletek, fejleszhető ki a csere viszony, tartható evidenciába az áralakulás, értékesíthető reális áron a bélyeg. Mindezen célok szolgálatát tűzte ki maga elé az Erdélyi Szemle bélyegrovata, mely a Philatelia terén beálló minden fontosabb mozzanatról értesíteni kívánja a gyűjtőt; céljának csupán a szakkörök hathatós támogatásával tehet eleget, felkéri azért az érdekelteket, hogy értesüléseket, tapasztalataikat közöljék a Szemlével, küldjék be oda cikkeiket, bírálatukat.

Az Erdélyi Szemle a Philatelia ügyét gyakorlatilag is szolgálni kívánja s ezért könyvkereskedését a bélyeg üzletággal bővíti ki. Felkéri a gyűjtőket s bélyegkereskedőket, hogy vételi és eladási ajánlataikat juttassák el az Erdélyi Szemléhez. A Szemle vesz, elad s bizományba elfogad minden bel- és külföldi bélyeg.

Egy nőszemélyt keresek, ki e hó 15-ikétől kezdve naponta kétszer 4—5 tehenet megfejjen. Díjazás megállapodás szerint pénz vagy tejben. Barcsi János, Berényi-u. 9. 34 1—2

Eladók: Üres, használt de jókarban lévő pálinkás-hordók. Cim: Müller Rudolf Szászváros, Közép-u. 3. 29 2—2

Egy bejárónőt keresek. Fizetés megegyezés szerint. Ajánlatok: Wagner Gusztáv, Szászváros. 31 2—3

Nyomdász-tanonc
azonnali belépésre felvétetik
lapunk kiadóhivatalában !:

Veszek

málnalevet vagy befőzött kész málnaszörpöt bármilyen mennyiségben. Ajánlatok **Biró Izidor** hatóságilag engedélyezett ügynöksége, Szászváros, Galamb-u. 5. sz. alá küldendők. 24 5—5

Svéd-faszeg

mindenféle nagyságban,
kicsinyben és nagyban
kapható

Májer Testvérek

kereskedő cégnél
Szászváros, Ország-ut. 15 7—

„KORZÓ“ kávéház és cukrászda

Szászvároson.

Ajánlja jégbehűtött naponkénti friss csapolású *sörét*. Kitűnő reggelik, villásreggelik, ebédek, vacsorák, hideg ételek valamint *fajborok* kaphatók. *Fagylalt, tészták*, torták s hűsítő italok. Tisztelettel:

NERHAFT JÓZSEF,
a „Korzó“ kávéház bérlője, Szászváros, Főter. 16 7—

Szászvárosi Könyvnyomda

Részvény-Társaság

■ elvállalja bármilyen mű nyomtatványok, részvények, művek, folyóiratok, stb. legmodernebb stilszerű előállítását, ennek

Könyv és papírkereskedése

■ bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben stb. a legjutányosabb árak mellett

Eladó egy komplett hálószoba berendezés, egy zongora, egyes ebédlőbutorok és konyhaberendezések, Főter 18. sz. alatt az udvarban. 33 1—2

Felső kereskedelmi iskola 3-ik osztálya számára való tankönyvek és egy fém gyermekágy madraccal eladó Varga-u. 1. sz. alatt. 32 1—2

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“ könyv- és papírkereskedésébe egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

„KORONA“ SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, naponta friss csapolású *sör*, kitűnő *fajborok*, :~: minden este *Duma Pepi* gordonka-szólista vezetése mellett *cigányzene!* :-:

102 11—

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

VLÁD VIRGIL

gyógyszertára Szászváros.

Világciikk! Világciikk!

Vérszegények figyelmébe ajánljuk békeminőségű

China vasbor-unkat

Gyári raktáron tartunk bel- és külföldi pipere-cikkeket (szappanok, illatszerek, puder, hajszesz, szárviz, fogszűrő stb.) Tisztelettel:

VLÁD VIRGIL gyógyszertára
DEUTSCH, bérlő.

23 5—

Ismét forgalomba hoztuk a hölgyek kedvenc arcszépítő készítményeit, a

MARGIT CRÉMET

mely zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. — Pár napi használat után a redős, ráncos arc bőr bársonysima lesz. — Szeplők, májfoltok, bőrtörések eltűnnek. Legfinomabb, szappan-mentes arcszépítő szappan a

MARGIT SZAPPAN

üdit, szépít, fiatalít. — Pompásan, simán és szépen fedő hölgypor a

MARGIT POUDEK

Készítményeink békebeli minőségben készülnek és hogy azok semmiféle káros anyagot nem tartalmaznak, a legteljesebb felelősséget vállaljuk

Dr. FÖLDES és HEHS
vegyészeti gyára Aradon.

Kapható mindenhol. ♦♦ Kapható mindenhol.

1 10—15

Nagy István

cipész-mester

Elvállal e szakmába vágó bármilyen munkákat. Raktáron tart kész árukat :-: nagy választékban :-:

Szászváros, Klostrom-utca 3. sz.
A róm. kath. templommal szemben.

123 22—25